

Ulmus 'Plantijn'

Kenmerken en gedrag

Groeiwijze: los, breed opgaand, eerst breed ovaal, later meer waaivormig. Takken al op jonge leeftijd uitgroeënd tot lange scheuten, m.n. in de beginfase veel kale takdelen afgewisseld met clusters van zijtakken. Geneigd tot sterke vergaffeling. Relatief rustige groeier (trager dan 'Lobel' en 'Dodoens').

Grootte: categorie 2

Herkomst: De ouders lijken sterk op die van Lobel', in dit geval (*U. glabra* 'Exoniensis' x *U. wallichiana*) x *U. minor*. Deze selectie is ontwikkeld door het toenmalige Bosbouwproefstation 'De Dorschkamp' in Wageningen en uitgegeven in 1973. De cultivar is genoemd naar Christoffel Plantijn, een Antwerpse drukker in de 16^e eeuw die o.a. de boeken van Rembert Dodoens uitgaf.

Toepassing: als laanboom, in brede groenstroken en in landschappelijke beplanting. Oudere bomen gaan meer lijken op 'Exoniensis'. De windvastheid is goed, maar wat minder dan bij 'Lobel' en 'Dodoens' wel zeewindgevoelig met risico op insterven van de top (zeker in de eerste jaren van aanplant). Ongechikt voor droge locaties.

Resultaten proefbeplantingen

Vooraf in Amsterdam IJburg scoort Plantijn goed op vrijwel alle aspecten met een goede groei en een goede vorm- en conditie. In Boxtel doet Plantijn het redelijk goed. Kenmerkend voor deze cultivar is de wat stakerige kroonopbouw in de beginfase; dat is met name bij de bomen aan de Westpoortweg nog goed te zien. De bomen ontwikkelen zich overigens goed in deze windrijke omgeving. De bomen in de verharding in combinatie met een hoge indringing weerstand voor de wortels, zoals in Den Haag, geeft een behoorlijke groeiremming en heeft een negatief effect op de conditie van de bomen. Ook in Haarlem – geplant in 2015 – is de groei beperkt en was de hergroei in het begin moeizaam. De ondergrondse groeiruimte is ook hier niet optimaal (roestvorming, hoge indringingsweerstand en humusarm zand).

Ulmus 'Plantijn' ruim 45 jaar na aanplant, (Persoonskade, Rotterdam)

Proefbeplantingen in Amsterdam IJburg, Amsterdam Westpoortweg, Haarlem, Den Haag en Boxtel.

Eigenschappen

Groei	**
Windvastheid	****
Snoeibehoefte	**
Resistentie	***

Geschiktheid voor

Natte bodem	***
Droge bodem	*
Voedselarme bodem	***
Verharding	**
Smalle straat	**
Brede straat	****
Park / brede groenstrook	**

Ulmus 'Plantijn'

Locatie kenmerken van de proefbeplantingen van *Ulmus* 'Plantijn'

Locatie	Jaar van aanplant	Periode monitoring	Aantal	Grondwater	Plantgat	Omringende bodem	Verharding	Wind	Zeeinvloed	Omgeving
Amsterdam, IJburg	06/08	07-18	10						nvt	
Amsterdam, Westpoortweg	06/07	07-18	9							
Boxtel, Laarakker	09/10	10-15	10							
Den Haag, Waterbiesweg	03/04	12-18	10							
Haarlem, Oudeweg	15/16	16-20	14 -->13							

Gebruikswaardescores van *Ulmus* 'Plantijn' per testlocatie

Locatie	Hoogte & -groei (m en m/jaar)	Omtrek & -groei (cm en cm/jr)	Kroon-breedte (m)	Harttak (1-3)	Kroon-dichtheid (1-3)	Top-sterfte (1-3)	Dood hout (1-3)	Scheut-lengte (1-3)	Symmetrie kroon (1-4)	Conditie (1-10)	Conditie (+ / -) (1-5)
Amsterdam, IJburg	12.9 0.6	75 5.0	6.1	2.6	3.0	3.0	3.0	1.3	2.4	7.8	0
Amsterdam, Westpoortweg	10.3 0.3	73 4.3	5.4	2.9	3.0	3.0	3.0	1.8	2.6	8.0	0
Boxtel, Laarakker	8.9 0.4	42 3.6	3.0	1.9	2.9	2.6	2.8	1.3	-	-	-
Den Haag, Waterbiesweg	10.7 0.2	82 2.3	5.4	2.9	2.3	3.0	2.7	1.0	3.0	5.9	-1.2
Haarlem, Oudeweg	6.2 0.3	36 2.7	4.0	2.5	2.0	3.0	2.6	1.1	3.0	6.8	1.0